

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом СумДПУ імені А. С. Макаренка
№ 81 від 26 лютого 2024 року
Ректор _____ проф. Юрій ЛЯННОЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МУЗЕЙ ІСТОРІЇ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені А. С. МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО
рішенням вченої ради університету
протокол № 7 від 26 лютого 2024 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про музей історії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка розроблено відповідно до чинного законодавства України і є документом, який регламентує загальні засади функціонування Музею історії (далі – Музей).

1.2. Повна офіційна назва Музею – Музей історії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Скорочена назва музею – Музей історії СумДПУ імені А.С. Макаренка.

1.3. Засновником Музею є «Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка» (далі – Університет).

1.4. Музей створений на базі сформованих наукових та навчальних музейних колекцій, що у відповідності до чинного законодавства України надходять до фондів Музею в результаті науково-пошукової роботи як у самому університеті, так і за його межами, а також в інші законні способи. Як сховище рухомих пам'яток і колекцій, що мають наукове, освітнє і культурне значення, Музей є місцем збереження об'єктів матеріальної і духовної культури, призначений для їх всебічного вивчення, обліку та експонування. Музейні предмети – пам'ятки історії, культури і техніки, які мають наукову, історичну, художню чи іншу цінність, становлять державну частину Музейного фонду України, охороняються законом, зберігаються у фондах музею та підлягають класифікації, науковому опису і обліку у порядку, встановленому чинним законодавством.

1.5. Музей є науково-дослідним і навчально-освітнім структурним підрозділом Університету і, відповідно до чинного законодавства, не є юридичною особою, а належить за юридичним статусом до державних відомчих музеїв, що діють у складі закладу вищої освіти, який перебуває у сфері управління Міністерства освіти і науки України.

1.6. За профільною спеціалізацією Музей належить до історичних; за типом суспільного призначення – до науково-дослідних музеїв, що також виконує функції навчального музею.

1.7. Музей може взаємодіяти і співпрацювати з державними, науковими, громадськими та іншими зацікавленими закладами, установами й особами, в тому числі і в рамках міжнародного співробітництва в науковій сфері, з іншими структурними підрозділами Університету, може об'єднувати дослідників декількох структурних підрозділів для залучення висококваліфікованих спеціалістів з різних сфер знань з метою проведення наукових досліджень, музейної та просвітницької діяльності.

1.8. Музей у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про музеї та музейну справу», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про охорону культурної спадщини», «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти». Постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Музейний фонд України», «Про затвердження переліку музеїв, що перебувають у віданні підприємств установ та організацій, де зберігаються музейні колекції та музейні предмети, що є державною власністю і належать до державної частини Музейного фонду України», «Про затвердження Положення про Державний реєстр національного культурного надбання», наказами Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики, цим Положенням, наказами та розпорядженнями ректора Університету.

1.9. Ліквідація (реорганізація) Музею здійснюється за поданням Ради музею на підставі наказу ректора Університету. В наказі обов'язково зазначається подальша доля музейного зібрання, що належить до державної частини Музейного фонду України і є державною власністю, яка охороняється законом. Необхідною умовою закриття Музею є обов'язкова передача його колекцій до іншого державного профільного музею у порядку, передбаченому законодавством.

1.10. Матеріальна шкода, завдана Музею фізичними та юридичними особами, відшкодовується згідно з чинним законодавством.

1.11. Місцезнаходження Музею: 40002, Україна, м. Суми,

вул. Роменська 87, ауд. 221.

II. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЮ

2.1. Метою діяльності та основними завданнями Музею є: охорона, збереження, комплектування, наукова систематизація, вивчення і використання з науково-дослідницькою та навчально-освітньою метою рухомих пам'яток, музейних колекцій, інших об'єктів матеріальної і духовної культури, які документують історію розвитку університету, а також відображають загальне тло історичного поступу України і мають історичну, наукову і меморіальну цінність.

2.2. У сфері науки, освіти, культури та виховання Музей виконує дослідницьку, охоронну, освітню та науково-документаційну функції. Музей сприяє підвищенню якості підготовки фахівців, формуванню наукового світогляду, а також є осередком культурно-просвітницької діяльності та залучає студентську молодь, викладачів і співробітників Університету до історії Alma mater, знайомить їх з визначними персоналіями, пов'язаними із Університетом, навчанням або працею у ньому, різними етапами розвитку закладу вищої освіти. Сприяє, через засоби музейного впливу, вихованню поваги до історії, традицій і національних цінностей народу України взагалі та університетського академічного співтовариства зокрема.

2.3. Основні завдання і функції музею обумовлюють напрямки його діяльності, а саме:

2.3.1. Науково-дослідницька і навчальна діяльність:

Музей проводить науково-дослідницьку роботу з вивчення історії Університету шляхом залучення здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників, краєзнавців та небайдужих громадян. Бере участь у комплектуванні, поповненні та формуванні Музейного фонду України як через проведення науково-пошукової роботи в архівах та бібліотеках, так і використовуючи інші шляхи поповнення музейних зібрань, що не суперечать

чинному законодавству.

Музей сприяє впровадженню результатів наукових досліджень і розробок у навчальний процес і просвітницьку діяльність.

Музей надає можливість використання наукових фондів музею у навчально-виховному процесі, відповідно до програм загальних та спеціальних курсів, а також у науково-дослідницькій роботі здобувачів вищої освіти, чим сприяє підвищенню якості підготовки фахівців.

Музей пропагує та популяризує досягнення вітчизняної науки, надає можливість викладачам використовувати експозиційний та фондівий матеріал під час лекцій. Теоретичні і практичні заняття з окремих тем із здобувачами вищої освіти можуть проводитись в приміщенні Музею.

Музей гарантує вільний доступ науковців і здобувачів вищої освіти до музейного зібрання та використання його у фундаментальних наукових працях. Обмеження цього доступу обумовлюється тільки авторськими правами, специфікою цінностей та особливими умовами їх зберігання, що визначається законодавством.

2.3.2. Пам'яткоохоронна діяльність:

Музей забезпечує збереження, наукове вивчення та раціональне використання на належному рівні та відповідно до вимог Державних стандартів умов зберігання і обліку пам'яток історії, культури, техніки та інших музейних предметів, що мають наукову, історичну й іншу цінність і входять до Музейного фонду України.

У сфері охорони музейних пам'яток Музей проводить свою роботу на підставі Закону України «Про охорону культурної спадщини», інших законів та нормативно-правових актів.

2.3.3. Комплектування систематизація і облік музейних фондів та науково-фондова діяльність:

Наукове комплектування і систематизація музейних фондів є найбільш вагомою і головною ланкою діяльності Музею. Основною формою поповнення фондів Музею є науково-пошукова робота та системне вивчення

архівних документів (Національного архівного фонду), що пов'язані з історією Університету, їх копіювання та представлення (у вигляді копій) в експозиції чи фондосховищі Музею.

Пошук експонатів у самому університеті, його підрозділах та за його межами, що пов'язані з історією Університету, їх вилучення та представлення в експозиції чи запасних фондах Музею.

Музей також може комплектувати фонди за рахунок безоплатної передачі колекцій чи окремих предметів організаціями і приватними особами або через виготовлення на замовлення науково-допоміжних матеріалів, фотографій тощо. Фонди Музею є державною власністю і складовою частиною Музейного фонду України та підлягають постійному зберіганню.

Юридична охорона музейних фондів і прав Музею забезпечується обліком музейних предметів в обліковій документації, яка відповідає вимогам чинного законодавства.

2.3.4. Експозиційна діяльність:

На базі музейних колекцій Музей створює наукові експозиції, що відображають всі етапи історії Університету. Фонди Музею є основою побудови його музейної експозиції, яка організовується відповідно до головних етапів історії Університету та з урахуванням найновіших вимог щодо експозиційної роботи.

Використовуючи наукові колекції та зібрання свої, інших структурних підрозділів Університету чи приватних осіб, Музей створює тематичні стаціонарні і пересувні виставки, дотримуючись умов, що гарантують повну збереженість експонатів.

2.3.5. Просвітницька й культурологічна робота:

Музей розробляє і проводить оглядові та тематичні екскурсії по експозиції, й інші заходи історико-просвітницької тематики для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, співробітників Університету, учнів освітніх закладів, надає консультації з питань історії Університету.

2.3.6. Науково-методична робота:

Музей надає фахову науково-методичну допомогу здобувачам вищої освіти, науково-педагогічним працівникам, співробітникам Університету, учням закладів освіти, краєзнавцям, науковцям та громадянам, які цікавляться історією СумДПУ імені А.С.Макаренка.

ІІІ. СТРУКТУРА МУЗЕЮ, ОБЛІК І ЗБЕРЕЖЕННЯ МУЗЕЙНОГО ФОНДУ

3.1. Музей, відповідно до напрямків роботи, складається із фондосховища, експозиційного залу та відділу архівної і науково-облікової документації.

3.2. Музей вивчає, обліковує і зберігає музейні предмети та формує зі зборів наступні фонди: основний та науково-допоміжний.

3.3. Наукові фонди Музею реєструються, класифікуються, систематизуються, обліковуються і зберігаються. Музей враховує і бере на облік предмети і колекції, складає науково-облікову та юридичну документацію відповідно до «Положення про Музейний фонд України», затвердженого постановою Кабінету міністрів України.

3.4. Зібрання музейних предметів входять до державної частини Музейного фонду України, є національним багатством України, невід'ємною складовою частиною культурної спадщини України і державною власністю, яка охороняється законом.

3.5. Облік музейних предметів передбачає наступні етапи, що відображають ступінь вивченості музейних предметів і наукових колекцій: первинну реєстрацію та наукову інвентаризацію. Облікові документи та документи наукової інвентаризації, як документи, що мають юридичну силу, підлягають постійному зберіганню. Порядок обліку, охорони, зберігання музейних зібрань та окремих пам'яток, що належать до державної частини Музейного фонду, визначається «Інструкцією з організації обліку музейних предметів» затвердженою Міністерством культури та інформаційної політики

України.

3.6. Унікальні пам'ятки Музейного фонду України, а також ті, що мають виняткове наукове, історичне, художнє та інше культурне значення заносяться до Державного реєстру національного культурного надбання у встановленому законом порядку.

3.7. Ректор Університету призначає відповідального за збереження музейного фонду та його поповнення, який несе повну матеріальну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТА КЕРІВНИЦТВО

4.1. Загальне керівництво діяльністю Музею здійснює Центр творчого розвитку та соціально-психологічної підтримки. Безпосереднє керівництво Музеєм покладається на фахівця Центру творчого розвитку та соціально-психологічної підтримки, який виконує функціональні обов'язки завідувача Музею.

4.2. Функціональні обов'язки завідувача Музею фахівець виконує на добровільних засадах. Науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти можуть залучатися до роботи у Музеї на громадських засадах.

V. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ

5.1. Музей у своїй роботі використовує навчальне обладнання, кабінети та інше майно Університету. Майно Музею, крім матеріалів переданих для тимчасового зберігання і наукових фондів зібрань пам'яток, є власністю Університету.

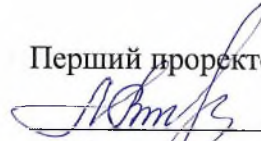
5.2. Фінансування діяльності Музею та його матеріально-технічне забезпечення здійснюється за рахунок коштів Університету; а також залучених коштів з інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про музей історії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ухвалюється рішенням Вченої ради університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни, доповнення до Положення про музей історії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ухвалюється рішенням Вченої ради університету та вводиться в дію наказом ректора.

Перший проректор

Любов ПШЕНИЧНА

«26» 02. 2024 р.

Провідний юрисконсульт

юридичного відділу

Олена КЛИПА

«26» 02. 2024 р.

Проект положення підготувала

Проректор з науково-педагогічної

(виховної та соціальної) роботи

Ганна ЗАКІНА

«26» 02. 2024 р.